

AGDER
fylkeskommune

Bygging av ny bolig mm., Østhasselstrand – 24/08861

Gnr 28/ Bnr 117 – Farsund kommune

Rapport ved Ghattas Sayej 2024

Innholdsfortegnelse

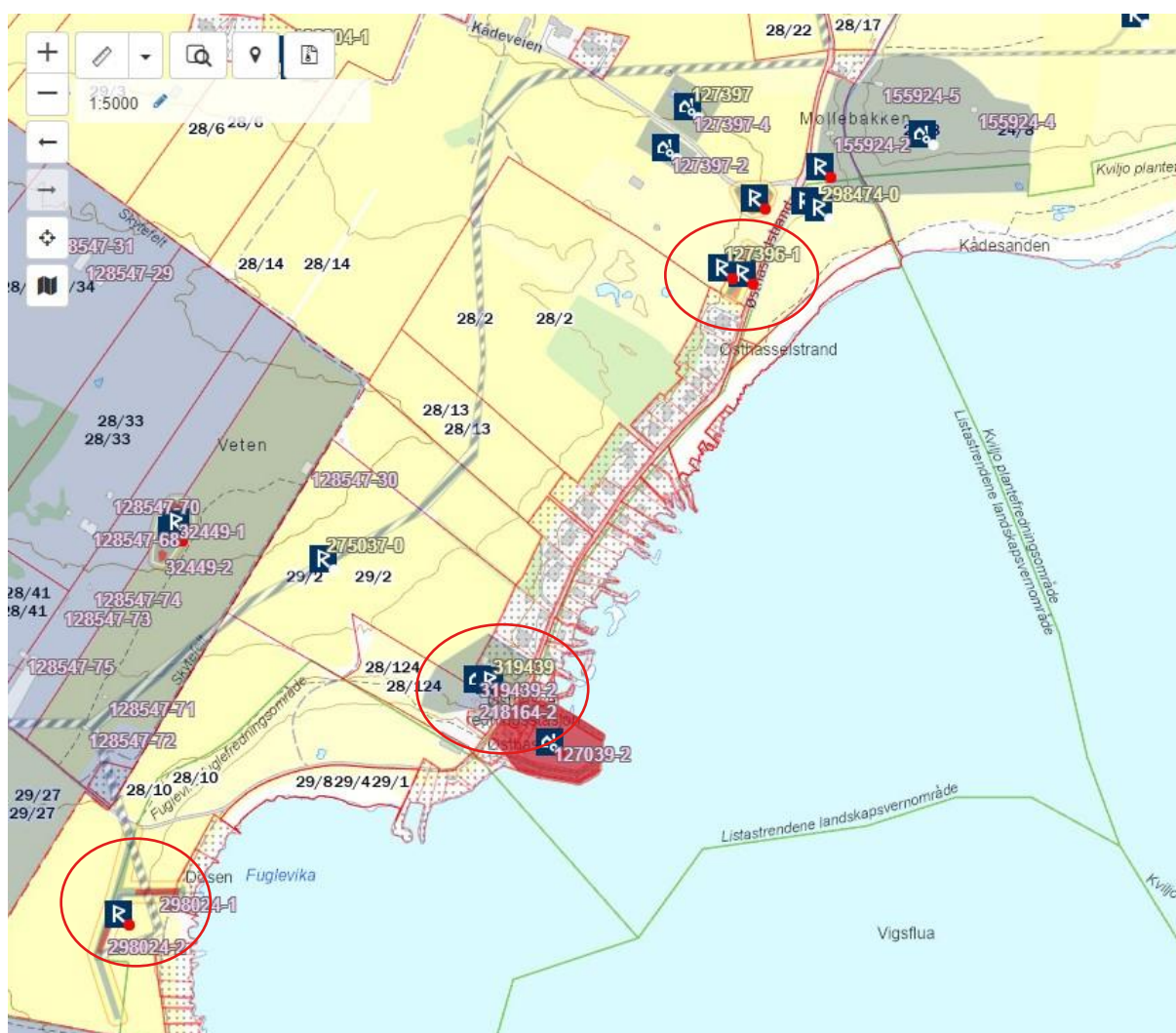
1	Bakgrunn og område.....	3
2	Undersøkelsen	5
3	Konklusjon	7
4	Vedlegg 1: Kart over tiltaksområdet fra tiltakshaver	8
5	Vedlegg 2: Prøvestikkliste	9

Kommune:	Farsund	Gårdsnavn:	Østhassel	Gnr/Bnr:	28/117
Navn på sak:	Østhasselstrand i Farsund kommune – bolig med garasje og hagestue				
Saksnummer:	24/08861				
Type sak:	Mindre privat tiltak				
Dato utført:	19. april 2024		Ved:	Ghattas Sayej	
Tidsbruk:	Forarbeid:	4 timer	Felt:	8 timer	Etterarbeid: 8 timer
	Dager bilbruk:			1 dag	
Saksbehandler:	Ghattas Sayej				
Automatisk fredete kulturminner innenfor tiltaket/planområdet:			Steinalderboplass ID 319439		

1 Bakgrunn og område

Agder fylkeskommune mottok en dispensasjonssøknad om å bygge en ny bolig med garasje og hagestue på Østhasselstrand gnr/bnr. 28/117, i Farsund kommune, den 19. februar 2024. Tiltakshaver er G-Takk AS v/Arne Kolnes.

Østhasselstrand område er kjent som steinalder eldorado. Det finnes to kjente steinalderlokaliteter i nærheten; den ene ligger ca. 450 meter mot nord (ID 127396), og den andre ligger ca. 400 meter mot sørvest (ID 298024), og muligheten for å finne ukjente lokaliteter er til stedet. I tillegg ligger tiltaksområdet innenfor Marka kystfort (ID 218164), som har regional og nasjonal verdi og representerer vår nær historie.

Figur 1: Kart fra Askeladden viser steinalderlokalitetene som er registrert i nærheten av tiltaksområdet. Steinalderlokalitet id 298024 (sørvest), 127395 (nord) og 319439 (innenfor tiltaksområde), er markert med rødsirkel.

Begrunnelsen for undersøkelsene er hjemlet i kulturminnelovens § 9 hvor fylkeskommunen er forpliktet til å undersøke om offentlige, mindre eller større private tiltak vil virke inn på- og komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

«Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.»

«Det er et nasjonalt ansvar å ivareta disse ressurser som vitenskapelig kildemateriale og som varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet.»

(Kulturminneloven, 1978, § 1 første og andre ledd)

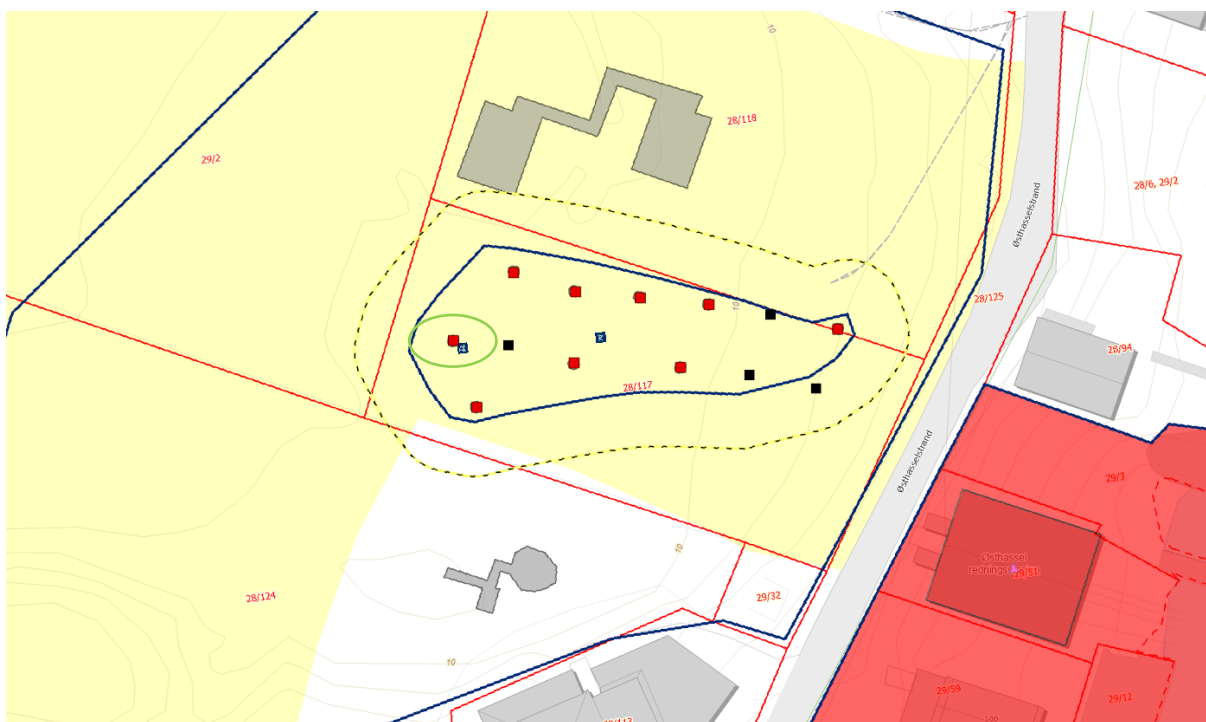
2 Undersøkelsen

Tiltaksområdet ble undersøkt i form av prøvestikking. Denne metode brukes vanligvis for å påvise og undersøke kulturminner som ikke er synlige over markoverflaten. I hovedsak gjelder dette spor etter aktivitet fra steinalderen, men også andre typer kulturminner kan dukke opp eller undersøkes gjennom prøvestikking. Hensikten med metoden er å kunne undersøke et kulturminne stratigrafisk og å relatere eventuelle funn til spesifikke jordlag og dybder. Metoden består i å håndgrave kvadratiske hull på ca. 40 x 40 cm. Prøvestikkene har varierende dybde. Man graver som regel seg ned til berg eller nedi sterile jordlag, som f.eks. leire. Det blir hovedsakelig utført ved bruk av spade, hvor det blir gravd i grove mekaniske lag samtidig som stratigrafien blir fulgt. Massene i prøvestikkene blir vannsåldet og/eller tørrsåldet gjennom et såld, hvor løsmassene skilles fra eventuelle funn som blir liggende igjen i såldet. Hovedsakelig brukes såld med 4 mm masker, men i spesielle tilfeller brukes også såld med 2 mm masker. Prøvestikk der det blir gjort funn blir omtalt som positive, prøvestikk uten funn omtales som negative. Funnene blir innsamlet og lagt i merkede funnposer. Alle prøvestikk blir dokumentert med beskrivelser, nummerering og kartfesting.

Det ble gravd til sammen 13 prøvestikk, hvor av 9 av dem gav positive resultater (se vedlegg 2 nedenfor). Blant funnene ble det funnet en mikroflekke som kan datere lokaliteten til eldre steinalder (se figur 2). I tillegg ble det funnet veldig få funn i alle prøvestikkene som er også typisk til denne perioden.

Figur 2: en mikroflekke av flint, ble funnet i bunnen av prøvestikk nr. 2.

Figur 3: kart over tiltaksområdet viser hvor prøvestikkene ble gravd. Rød farge er positive, svart farge er negative og den grønne sirkelen viser plasseringen av prøvestikk nr 2.

Figur 4: Kart fra Askeladden viser lok 319439 med positive prøvestikk.

3 Konklusjon

Det ble gravd til sammen 13 prøvestikk, hvorav 9 av dem var positive. Funnene ligger i bunnen av prøvestikkene som tyder på at det er et intakt kulturlag under matjorda. Lokaliteten ble registrert i Askeladden med ID 319439. Tiltaket er i konflikt med kulturminneloven.

Kristiansand, 25.04.2024

Ghattas Sayej

Vedlegg:

1. Kart over tiltaksområdet fra tiltakshaver
2. Prøvestikksliste

4 Vedlegg 1: Kart over planområdet fra tiltakshaver

5 Vedlegg 2: Prøvestikklister

PS nr.	Pos. / Neg.	Mål plan (cm)	Dybde (cm)	Profil beskrivelse	Funn	Funn-dybde (cm)	Gnr/ Bnr
1	Pos.	40x40	45	0-15 torv, 16-40 brunjord, 41-45 lysbrun leire. Bunnen er leire	En knakkestein	40-45	28/117
2	Pos.	40x40	38	1-15 torv, 16-38 brunjord, bunnen er lysleire	En mikroflekke	35-38	28/117
3	Pos.	40x40	45	1-15 torv, 16-40 brunjord, 41-45 brunjord og grus, bunnen er leire	En knakkestein	40-45	28/117
4	Neg.	40x40	45	1-15 torv, 16-45 brunjord, bunnen er leire	-	-	28/117
5	Pos.	40x40	50	1-15 torv, 16-45 brunjord. Nesten i bunnen er et det et kulturlag (mørkt brun jord), og her ble det funnet et avslag av flint (i dybden av 45 cm)	Et avslag av flint	45-50	28/117
6	Pos.	40x40	48	1-15 torv, 16-45 brunjord. De siste 3 cm er å beregne som kulturlag, og her ble det funnet tre stykke av flint	En flekke og to avslag av flint	45-48	28/117
7	Pos.	40x40	50	1-15 torv, 16-45 brunjord. De siste 5 cm er å beregne som kulturlag, og her ble det funnet en flekke og et avslag av flint	En flekke og et avslag av flint	45-50	28/117
8	Pos.	40x40	40	1-15 torv, 16-40 brunjord. Bunnen er dekket av store steiner. Her ble det funnet et stk flint og to knakkesteiner.	En end-skraper av flint, en knakkestien og en liten rullestein	35-40	28/117
9	Pos.	40x40	40	1-15 torv, 16-40 brunjord, bunnen er leire. Nesten i bunnen ble det funnet et avslag av flint.	Et avslag av flint	35-40	28/117
10	Neg.	40x40	30	1-10 torv, 16-40 lysbrun jord. Bunnen er leire	-	-	28/117
11	Neg.	40x40	30	1-10 torv, 11-30 lysbrun jord, bunnen er leire	-	-	28/117
12	Neg.	40x040	40	1-15 torv, 16-40 lysbrun jord og bunnen er leire.	-	-	28/117
13	Pos.	40x40	40	1-15 torv, 16-40 lysbrun jord, bunnen er leire. Nesten i bunnen ble det funnet et avslag av flint.	Et avslag av flint	35-40	28/117

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune
Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 65

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no

